

Zpráva z 51. plenárního zasedání komise ISO/TC 204 Inteligentní dopravní systémy

Termín konání: 26. - 27. 4. 2018

Místo konání: Jižní Korea, Soul, Korea Agency for Technology and Standards (KATS)

Zástupci ČR: Petr Bureš

1 Struktura zprávy

Informace o podrobném vývoji připomínkování a norem každé skupiny jsou v kompetencích jednotlivých gestorů, **k tomu slouží reporty konvenorů jejich skupin. Ty jsou k dispozici [zde](#).**

Ve zprávě se soustřeďuji na hlavní probíraná témata a upozornění na relevantní dokumenty.

Struktura zprávy je následující:

- Stručné shrnutí jednání
- Informace o schůzce Evropských delegátů
- Informace o pravidelném workshopu
- Komentovaný program jednání (dle bodů agendy)
- Informace o ad hoc skupinách a „liaison“ reporty
- Závěr a seznam relevantních dokumentů a odkazů
- (pravidelně) Revize stavu informačních webů komisí

2 Stručné shrnutí jednání

Třídenní jednání. Večer prvního dne proběhla schůzka představitelů evropské delegace za účelem koordinovaného evropského postupu při jednáních komise další dny.

Druhý den dopoledne byl pravidelný workshop (C-ITS) – celkem 4 přednášky, hlavním tématem byla podpora standardizace a kooperativní systémy. Během odpoledne bylo zahájeno plenární zasedání se zprávami konvenorů skupin WG1-WG18 a reportů, které bylo ukončeno následující den v 16h.

Na jednání se začíná čím dál více prosazovat témata skupiny WG1 Architektura, jedná se jak o terminologii, tak i o volbu registrátora. Do jednání o terminologii a následné tvorbě normy jsme se zapojili mým prostřednictvím a s podporou SILMOS.

3 Informace o schůzce Evropských delegátů (EDM)

Hlavním tématem EDM zůstává koordinace evropských aktivit na plenárním zasedání, kde je zapotřebí zaujmout jednotné evropské stanovisko „pro“ či „proti“ rezolucím některých WG, kde by případné přijetí, či odmítnutí rezoluce mohlo poškodit společný evropský zájem.

Jednotliví konvenoři v krátkosti shrnovali své závěry pro zítřejší plenární zasedání. Na jednání se opět řešil výběr registrační autority.

Byl vznesen a akceptován návrh na online jednání EDM. První takové jednání svolal Maarten Peelen na 20. 7. 2018.

4 Informace o pravidelném workshopu

Tématem workshopu byla podpora standardizace a zavádění ITS v Koreji a prezentace vybraných projektů. Řešil se TN-ITS a harmonizace popisů polohy (Burton), elektronizace dopravních značek METR (Booth), Urban (Evensen), PT team report (Blaise). Report o projektu kooperativních vozidel v NYC (Rausch) = moc pěkné <http://www.cvp.nyc>

Obrázek 1 Prezentace z workshopu.

Workshop byl zakončen obecnou rozpravou v 10:00.

5 Komentovaný program jednání (dle bodů agendy)

5.1 Zahájení a revize bodů a rozhodnutí z předchozího jednání

Prezentující: Dick Schacke, Adrian Guan

Uvítání hosta KATS, kde se konalo jednání. Delegáti byli informováni o společenské akci naplánované na večer prvního dne jednání. Poté následovalo představení delegátů. Dále byla přijata/odsouhlasena agenda jednání a bez připomínek odsouhlasen zápis z minulého jednání.

5.2 Diskuse nad velikostí pracovních skupin

Řeší se (opět) problém s velikostí skupin, která začíná narůstat mimo proporce. DS to zatím chce řešit precizními požadavky na velikosti místností.

5.3 Reporty pracovních skupin

V současné době je aktivních 12 pracovních skupin¹, aktualizovaný link s představením komise udržuje ISO <https://www.iso.org/committee/54706.html>. Dále následují komentáře k reportům jednotlivých konvenorů. Stručnost či rozsáhlost komentáře odpovídá míře diskuse, kterou dané téma vyvolalo a nemá souvislost s kvalitou či rozsahem reportu.

WG 01 "Architecture"

Konvenor: Ken Vaughn, USA

Dokument: viz kap. **Chyba! Nenalezen zdroj odkazů. Chyba! Nenalezen zdroj odkazů..**

Skupina se schází několikrát do roka prostřednictvím WebEx konferencí.

Skupina vytváří zajímavé dokumenty, např. harmonizovaná referenční architektura. HARTS = referenční architektura norem, dokončují normu na kvalitu služeb **24097-3**.

Opět se řeší **jediný globální registr**, a **registrační autorita (RA)**. Než budou moci jít některé normy do hlasování, musí být zvoleny RA. Tvoří se podmínky a dále ad hoc komise vybere účastníky. Návrh Komise pro tvorbu požadavků a následný výběr registrátora bude sestavena ze zástupců regionů (za každý region 2, Evropa a Afrika jsou společný region).

Spolupráce s TC22 na architektuře „Connected Vehicles“ a „Automated Vehicles“ a tvorbě případů užití je bez odezvy, na položce (23254) se začne pracovat interně.

Při hlasování o 14812 byly problémy s počtem aktivních přispěvatelů. Vyřešily se během jednání.

Skupina chce začít položku podobnou s METR, ale řešit mj. soukromí (privacy), zatím nemají jasno, jak by vlastně položka mohla vypadat.

Nástroje na on-line spolupráci, zatím jsou ve fázi sběru idejí (slack, EA).

Skupina se zabývá hlavně terminologií, tím jak ji aktualizovat, chtějí vytvořit novou terminologickou normu. To intenzivně probíráme s konvenorem i s ostatními zainteresovanými jednotlivci (Já, prof.

---

¹ Historie: <http://www.silmos.cz/?doc=tnk136.isotc204>

Kawashima, J. Enghdal). V rámci společné práce na normě byla vytvořena pracovní skupina, která intenzivně komunikuje po mailu a již proběhla jedna on-line schůzka.

Tato skupina nemá žádné evropské a tudíž ani české zastoupení, to je potřeba výhledově změnit.

WG 03 "ITS database technology"

Konvenor: Dr. Shibata (JAP)

Dokument: viz kap. **Chyba! Nenalezen zdroj odkazů. Chyba! Nenalezen zdroj odkazů..**

Na jednání skupiny pravděpodobně přítomen Dr. Plíhal.

Po konsolidačním jednání k normě 22726 s JHB, LB, KE a dalšími, kdy se řešily konflikty mezi METR, TN-ITS a DATEX byla schválena jako PWI.

Skupina aktivně spolupracuje se TC211 (GISy)

WG 04 "Automatic vehicle and equipment identification"

Prezentující / konvenor: Knut Evenson (NOR)

Dokument: viz kap. **Chyba! Nenalezen zdroj odkazů. Chyba! Nenalezen zdroj odkazů..**

Tato skupina již nemá v rámci svého vymezeného zaměření před sebou žádnou práci.

WG 05 "Fee and toll collection"

Prezentující / konvenor: Fausto / Jesper Engdahl (SWE)

Dokument: viz kap. **Chyba! Nenalezen zdroj odkazů. Chyba! Nenalezen zdroj odkazů..**

Detailní prezentace, kterou má Fausto místo Jespera Engdahla. Hodně nových položek

- PWI personalizace přes BT, PWI přehled technologií pro výběr, TS podpora pro řízení dopravy, TS požadavky EFC na rozhraní a médium
- PWI Studie použití LTE-v2x a ITS-G5 pro EFC = dostali 4 negativní stanoviska! Steve Sprousky (USA) se zajímá... (podobné 16690 z 2014)

Skupina aktualizovala a vydala svou terminologii. Také vydají databázi stanic DSRC (kvůli ITS-G5).

WG 07 "General fleet management and commercial/freight"

Prezentující / konvenor: Bill Johnson (USA)

Dokument: viz kap. **Chyba! Nenalezen zdroj odkazů. Chyba! Nenalezen zdroj odkazů..**

Nic zásadního ke komentáři. Několik položek k hlasování, zejména TARV.

Skupina aktivně spolupracuje s ICAO.

WG 08 "Public transport/emergency"

Prezentující / konvenor: Koorosh Olyai (USA, HOD)

Dokument: viz kap. **Chyba! Nenalezen zdroj odkazů. Chyba! Nenalezen zdroj odkazů..**

Nic zásadního ke komentáři.

Skupina aktivně spolupracuje s EMVCo a JTC1-SC17-WG8.

WG 09 "Integrated transport information, management and control"

Prezentující / konvenor: Dean Zabrieszach (AUS, HOD)

Dokument: viz kap. **Chyba! Nenalezen zdroj odkazů. Chyba! Nenalezen zdroj odkazů..**

Řeší se komunikace centrum-centrum (DATEX) a centrum-řadič-křižovatka. Nic zásadního ke komentáři.

WG 10 "Traveller information systems"

Prezentující / konvenor: Paul Burton (GB)

Dokument: viz kap. **Chyba! Nenalezen zdroj odkazů. Chyba! Nenalezen zdroj odkazů..**

Práce významně v režii TISA. Nic zásadního ke komentáři.

WG 14 "Vehicle/roadway warning and control systems"

Prezentující / konvenor: Masanori Misumi (JAP)

Dokument: viz kap. **Chyba! Nenalezen zdroj odkazů. Chyba! Nenalezen zdroj odkazů..**

Rozsáhlý report, řeší se velké množství položek. Nic zásadního ke komentáři.

WG 16 "Communications" Functions

Prezentující / konvenor: Steve Sprouffske (USA)

Dokument: viz kap. **Chyba! Nenalezen zdroj odkazů. Chyba! Nenalezen zdroj odkazů..**

Rozsáhlý report, řeší se velké množství položek. Nic zásadního ke komentáři.

WG 17 "Nomadic Devices in ITS Systems"

Prezentující / konvenor: Young-Jun Moon

Dokument: viz kap. **Chyba! Nenalezen zdroj odkazů. Chyba! Nenalezen zdroj odkazů..**

Rozsáhlý report, řeší se velké množství položek. Nic zásadního ke komentáři.

WG 18 "Cooperative systems"

Prezentující / konvenor: Robert Sykora (DE)

Dokument: viz kap. **Chyba! Nenalezen zdroj odkazů. Chyba! Nenalezen zdroj odkazů..**

Rozsáhlý report, řeší se velké množství položek. Nic zásadního ke komentáři.

5.4 Jmenování konvenorů

Vypršel mandát 9 konvenorů, (na minulém zasedání :-). Všichni souhlasili s prodloužením mandátu do **2020-12-31**. (WG 3 Dr. Shibata, WG 4 Mr. Evensen, WG 5 Mr. Engdahl, WG 7 Dr. Johnson, WG 8 Mr. Olyai, WG 10 Mr. Burton, WG 14 Mr. Misumi, WG 16 Mr. Sprouffske, and WG 17 Dr. Moon)

5.5 Reporty projektů a Ad-Hoc skupiny

Návrh vzniku nové ad-hoc skupiny na „Umělou inteligenci“ jako pokračování skupiny Big Data.

Big Data Mr. Frost

Je možné tuto skupinu propojit se vznikající studijní skupinou Umělá inteligence. Mr. Roy toto podporuje, ostatní jsou vlažní.

DSRC and 5GHz Coexistence Prof. Kawashima

Report o neustálém vývoji v oblasti alokace spektra pro komunikaci v ITS. IEEE např. Představilo nový formát komunikace V2V na 6GHz. Prof. Kawashima doporučuje zrušit skupinu, plénum souhlasí.

V případě potřeby bude založena konzultační skupina. Diskuse nad tím, že by mohla být skupina založena rovnou. Nakonec se rozhodlo, že se bude postupovat stejně jako v případě skupiny Intelligent Mobility, tedy že se skupina zruší až na dalším zasedání, do té doby vytvoří ad-hoc skupina dokument pro konzultační skupinu.

Intelligent Mobility Mr. Evensen

Report se týká předchozího workshopu. Tato skupina ukončila svojí práci a čeká na rozpuštění komisi, mezitím by se měla ustanovit poradní skupina, ta ale nejprve musí mít stanovený předmět práce.

Pro tuto novou skupinu bude hledat experty.

5.6 Liaison reporty

HTG7 report - Ken Vaughn

Web <http://htg7.org>

USA, Austrálie, Japonsko – řeší registry, a projekt HARTS. Další „problémy“ překrývající se normy, bezpečnost, komunikace v sensor-sensor atp. mají slabé zabezpečení. U modelů které vytvořili, proběhly komentáře, komunikaci udržují ve slacku.

CEN/TC 278 WG17 Coordination Mr. Hirose,

Report z workshopu, 5 jednání mají za sebou. Revize PT v Urban ITS.

CEN/TC 278 Urban ITS Update Mr. Evensen

Ranní workshop se věnoval této aktivitě.

CEN/TC 278 Report Mr. Nobbe

Zpráva o činnosti Komise, Nic zásadního ke komentáři.

ISO/TC 104 Mr. Schnacke

Čína chce otevřít stávající standard pro elektronické pečeti kontejnerů, kvůli dodání nových komunikačních prostředků. Zatímco stávající norma dovoluje většinou long range, oni by chtěli nearfield... zatím je to „klinč“ mezi Čínou a dopravci = nearfield představuje manuální práci a to by chtěli dopravci eliminovat (hlavní důvod pro vznik normy).

TISA Mr. Burton

Prý jsme všichni již vše slyšeli. Nestěžuji si.

OGC Ms. Kim

Prezentuje přístup k popisu „pohyblivého bodu“, stanovují 3 typy.

CityGML zahrnuje také popis elementů silnice pro autonomní vozidla, indoorGML pro indoor navigaci.

Řeší se statistika, tedy pravděpodobnostní popis polohy popisovaného bodu. Podle komentáře Dicka Roye, je to velmi důležité, proto prý některé autonomní algoritmy nefungují.

Liaison report ISO/TC22 Silniční vozidla – D. Schnacke

Řeší se extended vehicle koncept. Časově kritické aplikace byly dle gentlemanské dohody v režii TC204, nyní si je zabírá TC22. Vedoucí položky je ale Philippe Miey... z naší komise, snad to tedy povede tak jak se má. DS ustanovil skupinu 3-4 lidí kteří budou liaison a zajistí, že se budou věci pohybovat správným směrem. Tato jmenování je ale potřeba formalizovat s TC22.

5.7 Další nezařazené úkoly komise

Dean Z. Reportuje ohledně nové ad-hoc skupiny na umělou inteligenci jako pokračování skupiny Big Data. Doporučuje vytvořit skupiny, a po 3 jednání ji případně zrušit, pokud nebudou výsledky.

Enterprise architect access Dr. Harrod Booth

Report o EA viz evropské zasedání. Ale řeší se zarovnání přístupu k tvorbě modelů. Transmodel, DATEX a TPEG mají jiné přístupy, neměly bychom je zarovnat? TC11 pro to má profil, je možné se jím inspirovat ... návrh který padl ve WG3 u GDF.

Ti co chtějí EA, napíší sekretáři.

ASN.1 pravděpodobně nikdy nebude možné exportovat z EA, z důvodů technických potíží.

Aliance for parking data standards

Mr Booth reportuje o skupině, která dává dohromady různé normy pro popis parkovišť. Jsou to 3 entity, základy jsou DATEX p 6, TPEG p 14. JHB používá DATEX pro model parkoviště, bude to rozšíření DATEX typu B, to co chce průmysl. Více informací bude k dispozici na DATEX fóru.

6 Závěr a seznam relevantních dokumentů a odkazů

Byly přijaty rezoluce a jednání bylo ukončeno v 16:00.

Další jednání proběhne v Budapešti, (Sept. 9-14, 2018) Mr. Csepinszky.

Dokumenty jsou dostupné na [GDrive](#) Komise TNK136

7 Revize stavu informačních webů komise

Vzhledem ke konsolidaci je dobré zopakovat odkazy z minulých reportů:

7.1 České odkazy

- Modul 1: Extract www.silmos.cz/standard/extracts_list.php?lang=en (289 extraktů)
- Modul 2: Standard www.silmos.cz/standard
- Modul 3: ITSterminology www.ITSterminology.org
- Slovník dopravy: <http://slovníkdopravy.cz>
- Přístup k dokumentům CEN na UNMZ <http://domino.cni.cz:80>

7.2 Zahraniční odkazy

- Přístup do livelinku: <http://cen.iso.org/livelink/livelink> (<https://login.cen.eu/>)
- Prohlížení norem a terminologie <https://www.iso.org/obp/ui/#search>
- Web komise CEN TC278 <http://tc278.eu> , www.itsstandards.eu
- Web komise ISO TC204 <https://www.iso.org/committee/54706.html>
- ETSI portál <https://portal.etsi.org/tb.aspx?tbid=702&SubTB=702,707,708,709,710,711>
- Web s terminologií pro EFC a EETS <http://www.nb-eets.eu/glossary/>
- Web skupiny Městské ITS (studie a dokumenty) <https://www.urbanits.eu>

Zpracoval:

Ing. Petr Bureš, Ph.D.

15. června 2018